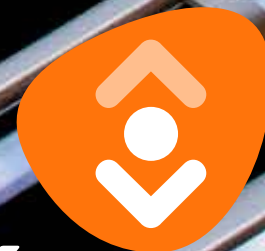

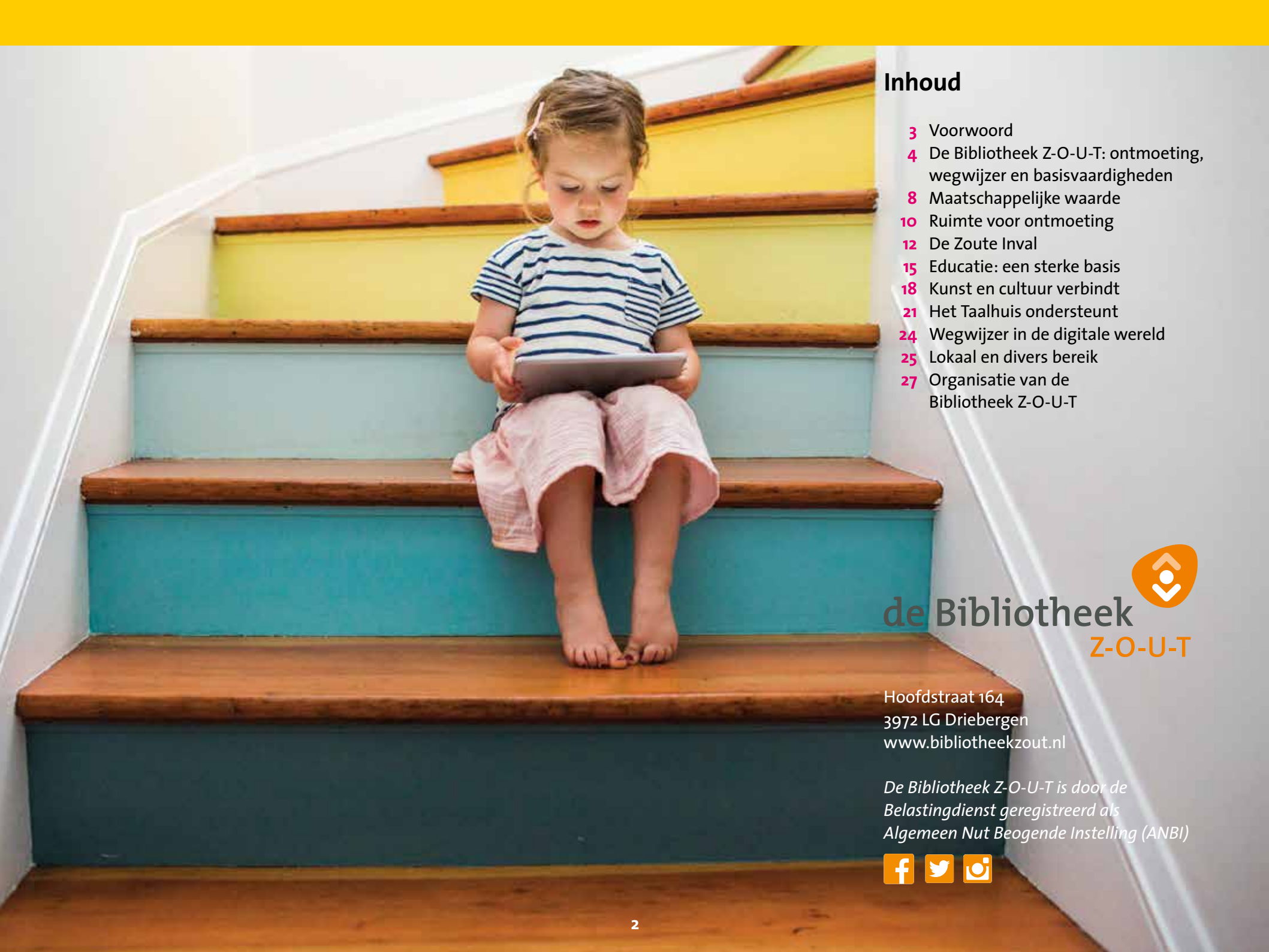
Jaarverslag 2022

de Bibliotheek

Z-O-U-T

Wijzer • ontmoeting

Inhoud

- 3 Voorwoord
- 4 De Bibliotheek Z-O-U-T: ontmoeting, wegwijzer en basisvaardigheden
- 8 Maatschappelijke waarde
- 10 Ruimte voor ontmoeting
- 12 De Zoute Inval
- 15 Educatie: een sterke basis
- 18 Kunst en cultuur verbindt
- 21 Het Taalhuis ondersteunt
- 24 Wegwijzer in de digitale wereld
- 25 Lokaal en divers bereik
- 27 Organisatie van de Bibliotheek Z-O-U-T

de Bibliotheek
Z-O-U-T

Hoofdstraat 164
3972 LG Driebergen
www.bibliotheekzout.nl

*De Bibliotheek Z-O-U-T is door de
Belastingdienst geregistreerd als
Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)*

Voorwoord

Begin 2022 zat Nederland opnieuw in lockdown vanwege de coronapandemie. Bibliotheken waren inmiddels aangemerkt als essentiële dienstverlening en mochten beperkt open blijven. De eerdere sluiting van bibliotheken en de coronabeperkingen van de voorgaande jaren maakten zichtbaar welke belangrijke rol bibliotheken in het leven van mensen spelen: bibliotheken zijn de motor van een vaardige samenleving!

Wij gingen dan ook voortvarend te werk toen Nederland zich weer mocht openstellen. Het beloofde een rustiger jaar te worden met tijd en ruimte voor nieuwe initiatieven. Maar in februari werden we opgeschrikt door de oorlog in Oekraïne en de daarbij behorende ellende. Al snel werden er fondsenwervende activiteiten georganiseerd en dachten medewerkers mee over opvang, activiteiten en taallessen voor vluchtelingen.

Dit gaf ons jaar een bewogen start. Met onze ambitie dat alle inwoners mee kunnen doen en onze visie dat de bibliotheek zich transformeert van een klassieke 'boekenuitleenfabriek' tot de huiskamer van de dorpen en steden, zaten we er meteen weer vol in. We konden onze waarde bewijzen door ons te richten op ontmoeting en ontwikkeling voor, door en met de inwoners van onze gemeenten. Het

huiskamerfestival Gluren op de Heuvelrug en de rijke culturele programmering van de Cultuurhuizen Heuvelrug zijn hier een goed voorbeeld van.

Om onze ambitie en visie mogelijk te blijven maken, zijn er een aantal ontwikkelingen van belang: de verdere uitrol van de IDO's (Informatiepunten Digitale Overheid), de hiervoor benodigde scholing van de medewerkers op het gebied van privacy en basisvaardigheden, de projecten rondom ouderbetrokkenheid zoals DigiTaal is OK, de intensieve samenwerking met het onderwijs, de start van de Digitale VoorleesExpress en Walk & Talk. Ook in de bedrijfsvoering werden processen, zoals declareren, geautomatiseerd en vereenvoudigd. De functies van de medewerkers werden opnieuw gewogen aan de hand van criteria van het FunctieWaarderingsstelsel. En als finale hadden we de effectmeting onder de leden en bezoekers, om zo onze dienstverlening te blijven toetsen en alert te kunnen reageren op wensen en veranderingen.

Het resultaat ligt hier: duidelijk is te zien dat de bibliotheek relevanter is dan ooit! Voor de informatie, voor de hulp en vooral ook als plek: om gewoon even fijn onder de mensen te zijn.

'Mensen noemen de bieb wel eens de hemel of het toonbeeld van vrijheid. Het is een plek die je horizon verbreedt. Je leent er niet alleen boeken. Bibliotheken zijn bij uitstek locaties waar mensen cultureel ontwaken en cultureel volwassen kunnen worden. Het zijn plekken waar mensen groeien, leren, oefenen, of juist even de stilte opzoeken. Plekken waar je je wereld vergroot, door een ontmoeting met een dorps- of stadsgenoot die je nog niet kende. Doordat je voor het eerst een boek van Annie M.G. Schmidt, Gerard Reve, of Arnon Grunberg in handen hebt. Of verhalen en stemmen van andere continenten, en landen en mensen waar je je nauw mee verbonden voelt.'

Staatssecretaris Gunay Uslu van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur (OCW) tijdens de Huizingalezing 2022

De Bibliotheek Z-O-U-T: ontmoeting, wegwijzer en basisvaardigheden

De Bibliotheek Z-O-U-T is meer dan boeken. De Bibliotheek Z-O-U-T wil dat alle inwoners optimaal mee kunnen blijven doen met de maatschappij. Door te ondersteunen bij lezen, leren, informeren, ontmoeten en debatteren. Zo kunnen de inwoners van de gemeenten de weg vinden in de wereld. Dit geldt ook voor de digitale wereld, die steeds belangrijker wordt. De bibliotheek streeft naar (digi)taalvaardige inwoners, die zich onderdeel voelen van de gemeenschap en in interactie zijn met de directe omgeving. Dit doet de bibliotheek door samen te werken én door het bieden van onalledaagse oplossingen.

De drie pijlers van de Bibliotheek Z-O-U-T

1. **Ruimte voor ontmoeting** - door middel van het bieden van een dorpsruiskamer; het bieden van activiteitenprogramma's; het ondersteunen van digitaal vaardig zijn en online ontmoeten.

2. **Wegwijzer zijn** - door middel van de juiste vraagafhandeling; het helpen en ondersteunen bij gebruik van online diensten; het zijn van een Informatiepunt Digitale Overheid (IDO).

3. **Stimuleren van basisvaardigheden** - door een plek te bieden waar iedereen zich kan voorbereiden op zijn of haar toekomst; lokale en landelijke netwerken te gebruiken en inwoners te helpen op het gebied van (digi-) taalontwikkeling om zo toegang te krijgen tot de maatschappij.

Een greep uit de lokale samenwerkingspartners: scholen, kinderdagverblijven, sociale dorpssteams, dorps- en buurthuizen, welzijnsorganisaties, muziekscholen, netwerkorganisaties, andere regiobibliotheken en gemeenten.

We hebben afgesproken dat willen meten een recht is. Dat hebben we afgesproken met andere mensen die ook...
uit 'Waar wij de wijsheid vandaan halen - een rede...' [Andrius Zetter]

De Bibliotheek Z-O-U-T is geen eiland, maar haar medewerkers nemen deel aan landelijke werkgroepen, trainingen, opleidingen en projectgroepen als Visievorming Sociaal Rhenen, Toekomstverkenning Bibliotheek in het Digitale Domein, het Netwerk Informele Zorg Utrechtse Heuvelrug en de coalitie Kansrijke Start in zowel Wijk bij Duurstede als in de gemeente Utrechtse Heuvelrug.

Laagdrempelig en toegankelijk

11 vestigingen en **1** mediatheek op school
Circa 369 uren per week open

waarvan:

152 uur met medewerkers

217 uur met zelfservice

Een enorme bron van kennis

De Bibliotheek Z-O-U-T bezit **114.738 boeken**, waarvan:

55.716 boeken voor volwassenen

59.022 boeken voor de jeugd.

9.359 tijdschriften en kranten

230 collecties voor onderwijs en

kinderdagverblijven

35.500 e-books

Hoe vaak wordt er geleend?

Er is **385.963 keer** iets uitgeleend, waarvan:

135.000 keer aan volwassenen [18+]

250.963 keer aan jongeren [0-18 jaar]

Er zijn **34.639** e-books uitgeleend

en **16.942** luisterboeken

25.036 uitleningen via de Bibliotheek op school (dBos)

Er zijn **75** themacollecties uitgeleend aan kinderopvanginstellingen

De themacollecties voor het primair onderwijs (4-12 jaar) zijn **476** keer uitgeleend

Hoeveel leden heeft de bieb?

Het totaal aantal leden is **18.374**, waarvan:

5.667 volwassenen

10.300 kinderen en jongeren

1875 leerlingen van het Revis Lyceum

294 personeelsleden en vrijwilligers

180 school- en instellingspassen

58 digitale abonnementen

Meer dan een boekencollectie

De Bibliotheek Z-O-U-T biedt vrije toegang tot fysieke en digitale informatie voor inwoners en bezoekers van de gemeenten Renswoude, Rhenen, Utrechtse Heuvelrug en Wijk bij Duurstede. De fysieke collectie bestaat uit boeken voor volwassenen, jeugdboeken, kookboeken, zelfhulpboeken, tijdschriften, kranten, films, educatief thema-aanbod, leesbevorderingsprojecten en nog veel meer. De digitale collectie bestaat onder andere uit e-books, luisterboeken, muziek, games en boeken die zijn aangepast voor leden met een beperking. Daarnaast biedt de bibliotheek voor iedereen online cursussen aan, van leren programmeren tot mindfulness.

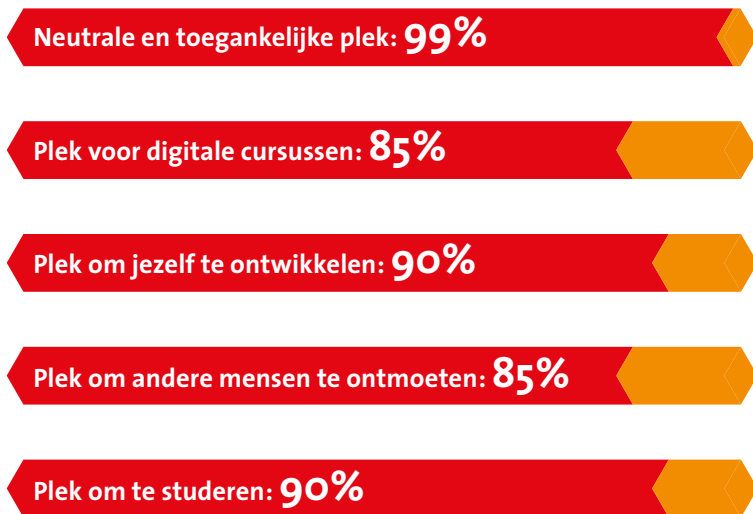
Leden leenden in 2022

gemiddeld 21 items per jaar.

Met een biebpas ben je ook lid van de online Bibliotheek: altijd en overal e-books, luisterboeken en tijdschriften.

Maatschappelijke waarde van de Bibliotheek Z-O-U-T

Mensen vinden de bibliotheek belangrijk als:

Waardering activiteiten

8,14

Tevredenheid leden en bezoekers

7,6

Waardering medewerkers

8,01

66% is meer gaan (voor)lezen

8% is zelfredzamer

67% zegt wijzer te zijn geworden

33% komt meer met kunst en cultuur in aanraking

23% voelt zich meer betrokken bij de omgeving

52% is beter op de hoogte van de activiteiten in de buurt

42% weet waar je antwoorden op vragen kunt krijgen

64% heeft nieuwe kennis opgedaan

43% vindt dat nog te weinig mensen de weg naar de bibliotheek weten te vinden

57% van de doelgroep bezoekers/deelnemers van de activiteiten zegt door het bezoek aan de bibliotheek minder eenzaamheid te ervaren.

14% van de ontvangers van de nieuwsbrief ervaart minder eenzaamheid

Samenwerken met Strategos - Eind 2022 heeft de Bibliotheek Z-O-U-T in opdracht van de vier gemeenten de mate van tevredenheid over de bibliotheek en haar dienstverlening onderzocht en wat de persoonlijke en maatschappelijke impact van de bibliotheek is. Deze effectmeting, in samenwerking met Strategos, vindt eens in de vier jaar plaats. Een aantal relevante resultaten uit dit onderzoek staan hier en in de volgende hoofdstukken weergegeven.

“De bibliotheek is een plek waar iedereen elkaar kan ontmoeten.”

“Het is heel belangrijk om een bibliotheek in het dorp te hebben!”

“Het is een stilte ruimte, een rustige plek om te werken, waar je niet gestoord wordt.”

“De bibliotheek is een plek voor iedereen.”

Infobijeenkomst over laagletterdheid met VR-brillen

Stoeplantjessafari tijdens de Kinderboekenweek

Voorleeswedstrijd tijdens de Nationale Voorleesdagen 2022

Ruimte voor ontmoeting

De Bibliotheek Z-O-U-T wil kennis bevorderen, debat aanjagen, participatie en co-creatie stimuleren, ontmoeting faciliteren, ontspanning bieden en de digitale kloof voorkomen. Dit alles doet de bibliotheek door het aanbieden van laagdrempelige, zinvolle en verrassende activiteiten.

Het hele jaar rond

Classic Filmcafé (maandelijks) **64 bezoekers**

Inloop Digitale Hulp (wekelijks) **ca. 1560 bezoekers**

Zoute Inval (wekelijks) **ca. 6500 bezoekers**

Doornse Dis (maandelijks) **ca. 800 bezoekers**

Wekelijks Voorlezen **312 kinderen**

Samen Soepen (maandelijks) **ca. 240 bezoekers**

Klik & Tik basiscursus (wekelijks) **160 deelnemers**

Informatiebijeenkomst Buddy to Buddy (4x) **40 deelnemers**

Taalcafé in Rhenen, Elst en Renswoude **ca. 540 bezoekers**

Walk & Talk jobcoaching (7x) **35 deelnemers**

Wisselende kunstexposities in Cultuurhuis Doorn

Cultuurcafé (3x) **75 bezoekers**

Netwerkbijeenkomsten voor jonge vrouwen (3x) **30 bezoekers**

Taalles voor Oekraïners (vanaf maart) **13 deelnemers**

Vakanties vol Cultuur (3x) **843 deelnemers**

Januari

Nationale Voorleesdagen

Februari

Kinderjury Leesweken

Voorleeswedstrijden **19 scholen**

Kindervoorstelling De Nachtfantasten **30 bezoekers**

Cabaretvoorstelling van Klaas Prins **54 bezoekers**

Theaterconcert Oukje Den Hollander **23 bezoekers**

Activiteiten

Maart

Media Ukkie Dagen
Boekverkoop & lidmaatschappen voor mensen uit Oekraïne
Theaterconcert Lavalu **12 bezoekers**

April

Boekenweek
Boekenweeklezing met Aleid Truijens **57 bezoekers**
Kindervoorstelling Echt Wel! **39 bezoekers**

Mei

Informatiebijeenkomst Laaggeletterdheid **10 deelnemers**
Klassiek concert Jan-Willem Rozenboom **42 bezoekers**
Theatervoorstelling i.s.m. AZC Leersum **50 bezoekers**

Juni

Zomerlezen + Week van het Spannende Boek
Vakantielezen Jeugd - Voorkom de zomerdip en Leesbingo
BoekStartdag
Bijeenkomst over de laatste levensfase
i.s.m. het Bezinningshuis **30 bezoekers**
Leesoffensief: Filmavond met Pizza voor jongeren **25 bezoekers**
Huiskamerfestival Gluren op de Heuvelrug **1700 bezoekers**

Augustus

Wielervond in het fietscafé **88 bezoekers**
Asterix Speurtochten **450 kinderen**

September

Week van het Lezen en Schrijven
Bijeenkomst Aanpak Laaggeletterdheid **50 deelnemers**
Klassiek concert Trio BesC **45 bezoekers**
Kindervoorstelling BLIEP BLIEP **25 bezoekers**
Literaire avond met Arthur Japin **200 bezoekers**

Oktober

Maand van de Geschiedenis
Expositie Rampjaar 1672
Geschiedenislezing over Hollandse Oorlog **60 bezoekers**
Kinderboekenweek - Stoeplantjessafari **23 bezoekers**
Concert Magna Carta **170 bezoekers**
Cabaretvoorstelling Esther van der Voort **70 bezoekers**
Gestart met Ouderscafé **30 bezoekers**
Bijeenkomsten tegen Eenzaamheid: Renswoude voor Elkaar
150 bezoekers

November

Nederland Leest **2.800 boekjes**
Mantelzorgconcert Autunno Ensemble **125 bezoekers**
Concert Piano Man Band **75 bezoekers**
Theatervoorstelling Zwarte Miep **22 bezoekers**
Week van de Mediawijsheid
Ladies Night Rhenen **40 bezoekers**

December

Bijeenkomsten Grip Op Je Energiekosten **60 bezoekers**

32% geeft aan dat men met andere mensen in contact is gekomen

14% van de respondenten voelt zich minder eenzaam

8% kan beter voor zichzelf zorgen

23% voelt zich meer opgenomen en betrokken bij hun omgeving

29% geeft aan meer geïnteresseerd te zijn in onderwerpen die spelen binnen de gemeente

9% laat van zich horen over onderwerpen binnen de gemeente, dankzij de bibliotheek

De Zoute Inval

De Zoute Inval is inmiddels een bekend begrip in de regio. In meer dan de helft van de bibliotheken van Z-O-U-T vinden wekelijks laagdrempelige activiteiten plaats, waar iedereen welkom is. Dit zijn inlopen waar men elkaar kan ontmoeten, koffie komt drinken, samen kan breien of een spelletje kan spelen. De verschillende vestigingen organiseren daarnaast themalezingen, creatieve workshops of een actieve activiteit, zoals wandelen met een wandelcoach.

De bibliotheek in Elst is een voorbeeld van het succes van de Zoute Inval: naast de wekelijkse koffie-inloop, wordt sinds 2022 de bibliotheek elke ochtend omgetoverd tot huiskamer. In samenwerking met de gemeente en Welzijn Rivierstroom is daar de Huiskamer van Elst in het leven geroepen.

Minder eenzaam, meer contact

De Zoute Inval: **6.500 keer per jaar bezocht**, waarvan gemiddeld:

Amerongen	12 per week
Doorn	20 per week
Driebergen	18 per week
Elst	17 per week
Leersum	15 per week
Maarn	25 per week
Renswoude	18 per week

Zoute Inval

75% van de respondenten geeft aan met andere mensen in contact te zijn gekomen

66% geeft aan makkelijker een praatje te maken met mensen uit de eigen omgeving/buurt

59% is zich meer thuis gaan voelen in de eigen buurt

57% geeft aan zich minder eenzaam te voelen

41% kan beter voor zichzelf zorgen

39% geeft aan weer mee te doen aan de maatschappij

Klassieke concerten, lezingen, proeverijen, creatieve workshops: de Zoute Inval is interessant en toegankelijk voor een breed publiek.

Inval

Wekelijks biljarten en samenkomen in de laagdrempelige, centrale ruimte in Doorn. In Doorn is ook de Cantina, waar elke week vrije inloop is voor een praatje met een kop koffie.

Wethouder Hans Boerkamp van de gemeente Rhenen in gesprek met bezoekers over hun dromen met betrekking tot een sociaal Rhenen in 2030.

Het 15-jarig bestaan van de Zoute Inval in Leersum, een inmiddels onmisbare ontmoetingsplek voor de bewoners.

BoekStart stimuleert de taalontwikkeling door jonge kinderen lid te maken van de bibliotheek en kennis te laten maken met (voor)lezen. Minstens 48% van de BoekStartkoffers werd opgehaald, op de Utrechtse Heuvelrug zelfs 60%. Het landelijk gemiddelde is 45%.

Peuters en kleuters wegwijst maken in het medialandschap tijdens de Media Ukkie Dagen, met een webinar voor ouders, waarin zij leren een gezond mediamenu samen te stellen voor hun kinderen.

Educatie: een sterke basis

Ouders en professionals in het onderwijs ontvangen ondersteuning op het gebied van taal-, lees- en digitale vaardigheden. Het educatieteam van de Bibliotheek Z-O-U-T werkt samen met vele partners in de regio, zoals de consultatiebureaus, de kinderopvang, basisscholen en het voortgezet onderwijs. Zo zijn er projecten als de BoekStartkoffer voor baby's, de Bibliotheek op school (dBos) en DigiTaal is OK. Ook biedt de bibliotheek trainingen om de deskundigheid bij docenten en ouders te bevorderen, kunnen scholen (thema)collecties lenen en zijn er het hele jaar door groepsbezoeken vanuit scholen in de bibliotheek. Met de programma's BoekStart, dBos en DigiTaal is OK wordt een bijdrage geleverd aan het voorkomen van laaggeletterdheid en taalachterstanden, om zo een sterke en zelfredzame generatie te creëren.

Educatie in cijfers

Schoolabonnementen **180** abonnementen

BoekStartkoffers voor Baby's **414** koffers opgehaald

BoekStarttrommels voor Peuters **70** trommels opgehaald

Collecties voor onderwijs en kinderdagverblijven **230** items

Themacollecties Onderwijs **551** keer uitgeleend

Schoolklassen op bezoek **75** groepsbezoeken

Samenwerkingen met scholen **40** samenwerkingen

Uitleningen via de Bibliotheek op school (dBos) **25.036** uitleningen

DigiTaal is OK **40** ouders, **6** locaties, per locatie **8** ouderbijeenkomsten

Voorleeswedstrijden voor groep 7 en 8 **19** deelnemende scholen

0-4 jaar: hoera, voorlezen!

In 40% van de Nederlandse gezinnen wordt niet structureel voorgelezen aan jonge kinderen. Deze kinderen starten met een beperkte woordenschat en een taalachterstand op het basisonderwijs; een achterstand die ze vaak niet meer inhalen. (Voor)lezen stimuleert de taalontwikkeling en de cognitieve ontwikkeling van kinderen en is dus een belangrijk focuspunt. Voor de allerkleinsten is er de BoekStartkoffer. Dit jaar is een pilot gestart om peuters kennis te laten maken met de bibliotheek via de BoekStarttrommel. Het project DigiTaal is OK betreft de ouders direct bij de leesontwikkeling van hun kind en helpt hen de (digi)taalomgeving thuis te verbeteren.

'Top: een diversiteit aan boeken en de leerlingen waren

heel enthousiast.' Janneke, leerkracht van groep 4, over de

themacollectie Communicatie.

'Heel fijn dat we zo makkelijk mooie boeken kunnen lenen,

die goede input geven in de lessen en verwerking.'

Lianne, leerkracht groep 8, over de themacollectie Grieken en Romeinen.

66% van de respondenten is meer gaan (voor)lezen door de bibliotheek

88% geeft aan vaak naar de bibliotheek te komen om voorleesmateriaal te halen

Groep 3 van de basisschool bezoekt de bibliotheek in Driebergen. Kinderen ontdekken spelenderwijs hoe leuk en leerzaam deze plek is.

De bibliotheek als strategische partner van het onderwijs via dBos: samen geven zij alle kinderen de kans een goede lezer te worden en wijs om te gaan met media en (des)informatie.

Ouderbijeenkomst van DigiTaal is OK in kinderopvang De Harlekijn in Leersum om de betrokkenheid van anderstalige ouders te vergroten en de (digi-)taalvaardigheden te verbeteren. Ouders leren taal prioriteit te geven, deze uit te breiden en ze krijgen tips voor mediaopvoeding. Zes locaties op de Utrechtse Heuvelrug doen mee aan DigiTaal is OK.

4-12 jaar: lezen maakt slimmer

De Bibliotheek Z-O-U-T zoekt de structurele samenwerking op met het primaire onderwijs met als doel de intrinsieke leesmotivatie van leerlingen te vergroten en laaggeletterdheid te voorkomen. Ook het bevorderen van informatievaardigheden en mediawijsheid zijn essentiële doelen. Met negen basisscholen in de regio is een intensieve samenwerking, waarbij de scholen werken aan het optimaliseren van de leescultuur op school. Dit betekent een actueel aanbod, leesbevorderende activiteiten en dagelijks tijd en aandacht voor voorlezen en vrij lezen. Met 40 van de 44 basisscholen is een samenwerking. Zo nemen bijna alle scholen in het werkgebied een vorm van educatieve dienstverlening af.

Kinderen leesvaardig maken

Met **40** van de 44 basisscholen in het werkgebied is een samenwerking **9** basisscholen met Bibliotheek *op school*; met **25.036** geregistreerde uitleningen

34 groepsbezoeken van groep 3

17 groepsbezoeken van groep 6

15 op maat gemaakte groepsbezoeken

12-20 jaar: blijven lezen om te blijven leren

Ook richt het educatieteam haar pijlen op het voortgezet onderwijs. Naast het verhogen van het intrinsieke leesplezier, krijgt het vergroten van de motivatie en het kennismaken met literatuur de aandacht. Inmiddels heeft de Bibliotheek Z-O-U-T al vijf jaar een sterke samenwerking met het Revius Lyceum in Doorn. Alle leerlingen hebben toegang tot de gehele – fysieke en online – collectie van de Bibliotheek Z-O-U-T.

Toegang tot literatuur

9 groepsbezoeken van de brugklas van het Revius Lyceum

100% van de leerlingen is lid

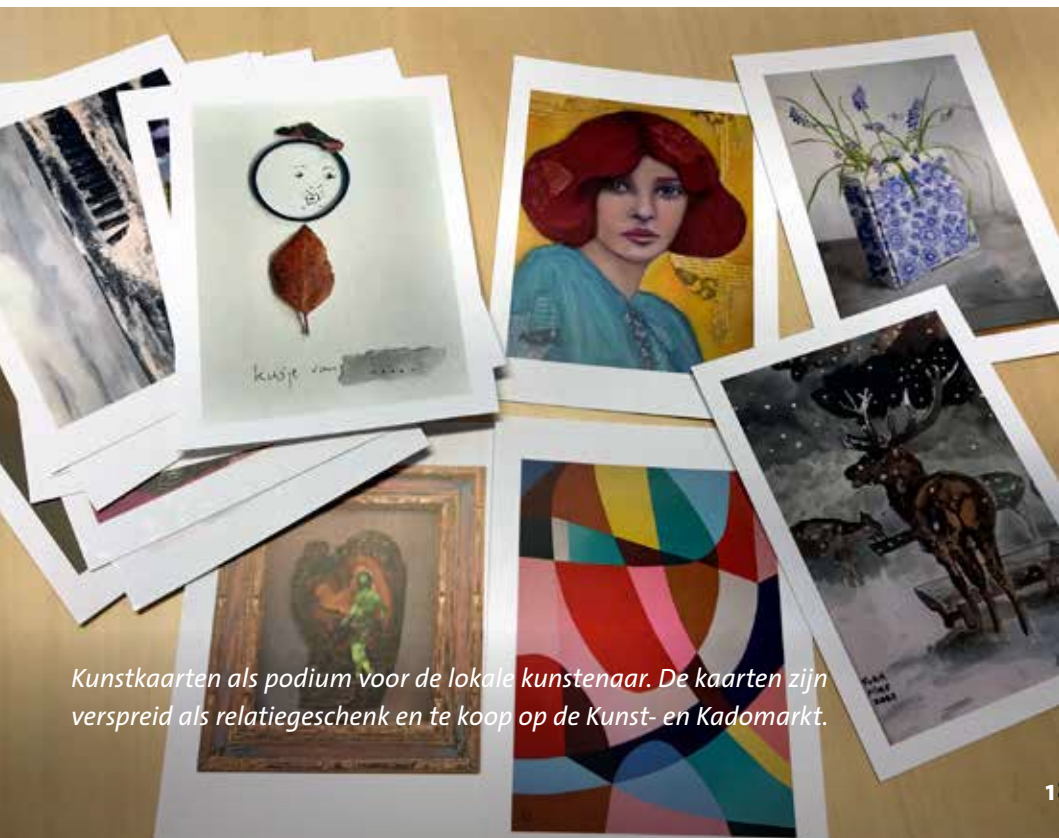
2.984 uitleningen vanuit de mediatheek van het Revius Lyceum

6.123 uitleningen aan leerlingen het Revius Lyceum

Kunst en cultuur verbindt

Het jaar 2022 begint opnieuw in lockdown, wat voor theaters betekent dat de deuren gesloten blijven. Langzaam gaat de samenleving weer open, maar het voorjaarsseizoen van Cultuurhuizen Heuvelrug brengt door de naweën van corona minder bezoekers dan gebruikelijk naar het theater. Gelukkig trekt dit in de tweede helft van het jaar bij en laten de culturele instellingen op de Heuvelrug een enorme veerkracht zien, met uitverkochte zalen voor schrijver Arthur Japin en de folkrockgroep Magna Carta.

De programmering van Cultuurhuizen Heuvelrug trok in 2022 in totaal 810 bezoekers. Ook de impact van de dienstverlening van de bibliotheek aan de kunst- en cultuurbeleving is zichtbaar. Rond de 30% van de respondenten verdiept zich meer in kunst en cultuur, geniet van kunst en cultuur en bezoekt andere culturele instellingen.

Kunstkaarten als podium voor de lokale kunstenaar. De kaarten zijn verspreid als relatiegeschenk en te koop op de Kunst- en Kadomarkt.

Een variatie aan kunstuitingen

- 12 feb Theatergroep Knars – De Nachtfantasten (4+) in de Cultuurhoek Driebergen **30**
- 18 feb Klaas Prins – Exodus in Allemanswaard Amerongen **54**
- 27 feb Oukje den Hollander – Idyllen in Allemanswaard Amerongen **23**
- 26 mrt Lavalu in Cultuurhuis Pleiade Doorn **12**
- 12 apr Aleid Truijens – Boekenweeklezing in Cultuurhuis Pleiade Doorn **57**
- 23 apr Theatergroep Koek & UI – Echt wel! (4+) in De Binder Leersum **39**
- 13 mei Jan-Willem Rozenboom - Schubert Recital in Cultuurhuis Pleiade Doorn **42**
- 16 aug Wieleravond in fietscafé De Proloog Amerongen **88**
- 2 sept Theatergroep Dender – BLIEP BLIEP (5+) Dorpshuis Maarn **25**
- 15 sept Een literaire avond met Arthur Japin in de Grote Kerk Driebergen **200**
- 7 okt Magna Carta – Farewell Tour in Allemanswaard Amerongen **170**
- 22 okt Esther van der Voort – Mama is boos! in De Binder Leersum **70**
- 2 nov Autunno Ensemble – Mantelzorgconcert in Maartenskerk Doorn **125**
- 5 nov Piano Man Band in Allemanswaard Amerongen **75**
- 19 nov Rik Hoogendoorn – Zwarte Miep in Allemanswaard Amerongen **22**

Plezier voor jong en oud tijdens Gluren op de Heuvelrug, met wederom een goed bezochte editie met 1700 bezoekers.

Jongeren bereiken, ook tijdens schoolvakanties, met Vakanties vol Cultuur.

Kunst en cultuur met succes toegankelijk maken in de regio tijdens de literaire avond met Arthur Japin in een uitverkochte Grote Kerk in Driebergen.

De programmering van Cultuurhuizen Heuvelrug richt zich ook op het jongere publiek.

De Cultuurcoaches

De Cultuurcoach legt verbinding tussen de bewoners van een gemeente en cultuur. De Bibliotheek Z-O-U-T heeft twee cultuurcoaches, een voor de Utrechtse Heuvelrug en een voor Wijk bij Duurstede. Omdat dit verschillende gemeentes zijn, kunnen de opdrachten van de coaches van elkaar verschillen. De Cultuurcoach is sterk in het signaleren van actuele thema's en ontwikkelt op basis van vraag en aanbod culturele en educatieve projecten. De Cultuurcoach koppelt lokale makers aan lokale culturele instellingen en biedt inwoners de kans laagdrempelig deel te nemen aan kunst en cultuur, met in het bijzonder aandacht voor de jongere inwoners. Het initiatief Vakanties vol Cultuur speelt hier bijvoorbeeld op in en stimuleert kinderen en jongeren om ook tijdens de vakanties creatief te blijven. De Cultuurcafés, die naar behoefte worden georganiseerd, fungeren als perfecte netwerkmomenten, vaak met een verrassende insteek. Hoogtepunt van het jaar voor de Cultuurcoach Utrechtse Heuvelrug blijft het festival Gluren op de Heuvelrug. Maar ook de rest van het jaar krijgen lokale makers een podium, bijvoorbeeld door te exposeren in het Cultuurhuis in Doorn, waar elke twee maanden een wisselende tentoonstelling te vinden is.

Lokale kunst zichtbaar maken op de Utrechtse Heuvelrug

Vakanties vol Cultuur (mei-, zomer- en herfstvakantie) **843 jongeren**

Gluren op de Heuvelrug – 25 & 26 juni **1.700 bezoekers**

Kunstexposities van lokale kunstenaars in Doorn - elke 2 maanden

Cultuurcafé – 3x per jaar **75 bezoekers**

Theatervoorstelling i.s.m. AZC Leersum **50 bezoekers**

Het netwerk van Wijk bij Duurstede

Omdat in 2022 in Wijk bij Duurstede tijdelijk geen cultuurcoach actief is geweest, is de rol dit jaar anders ingevuld. De Cultuurcoach van Wijk bij Duurstede leert in 2022 het netwerk kennen en brengt in kaart waar de behoeftes liggen. Wijk bij Duurstede heeft een heel actief cultureel netwerk van meer dan 50 contactpersonen en 60 organisaties. Velen van hen kennen elkaar, maar weten elkaar nog niet te vinden. Men spreekt over het netwerk als zijnde 'eilandjes en versnipperd' en men denkt dat dit vooral komt door vergrijzing, de coronatijd en de tijdelijke afwezigheid van een cultuurcoach. De nieuwe Cultuurcoach van Wijk bij Duurstede gaat helpen het contact tussen de inwoners te versterken en onbediende doelgroepen meer aandacht te geven.

Het Taalhuis ondersteunt

Het Taalhuis helpt mensen die moeite hebben met basisvaardigheden. Het Taalhuis is er voor mensen die nieuw zijn in ons land, maar ook voor de mensen die hier geboren en getogen zijn. In Nederland hebben 2,5 miljoen mensen moeite met de basistaalvaardigheden. Hiervan is 65% autochtoon.

Taalvaardigheden en digitale vaardigheden zijn onmisbaar om goed mee te kunnen blijven doen in de maatschappij. Het Taalhuis zet zich, samen met vrijwilligers en samenwerkingspartners, in om de laaggeletterden te ondersteunen. Op dit moment is het Taalhuis actief in Rhenen, Elst, Renswoude en de Utrechtse Heuvelrug.

Meedoen en ontplooiën via taal

- Taalcafé in Rhenen - 34x **192 deelnemers**
- Taalcafé in Elst - 18x **144 deelnemers**
- Taalcafé in Renwoude - 34x **204 deelnemers**
- Taalles (aan anderstaligen)
 - wekelijks voor 5 maanden **5 deelnemers per keer**
- Intakegesprekken en daaropvolgend leertraject **34 deelnemers**
- Taalles voor Oekraïners - 2x per week **13 deelnemers**

Walk & Talk - jobcoaching

Rhenen - 7x **35 deelnemers**

Netwerkbijeenkomst voor jonge vrouwen

Rhenen - 3x **30 deelnemers**

Bijeenkomst Aanpak Laaggeletterdheid

Rhenen **50 deelnemers**

Bijeenkomst Grip op je Energiekosten

Rhenen - 2x **60 deelnemers**

Ladies Night Rhenen, netwerkinitiatief van lokale bewoner

40 deelnemers

Leesoffensief Jongeren: Filmavond met Pizza

Renswoude **25 deelnemers**

Workshop Motivatiebrief schrijven

Renswoude **3 deelnemers**

Renswoude Voor Elkaar

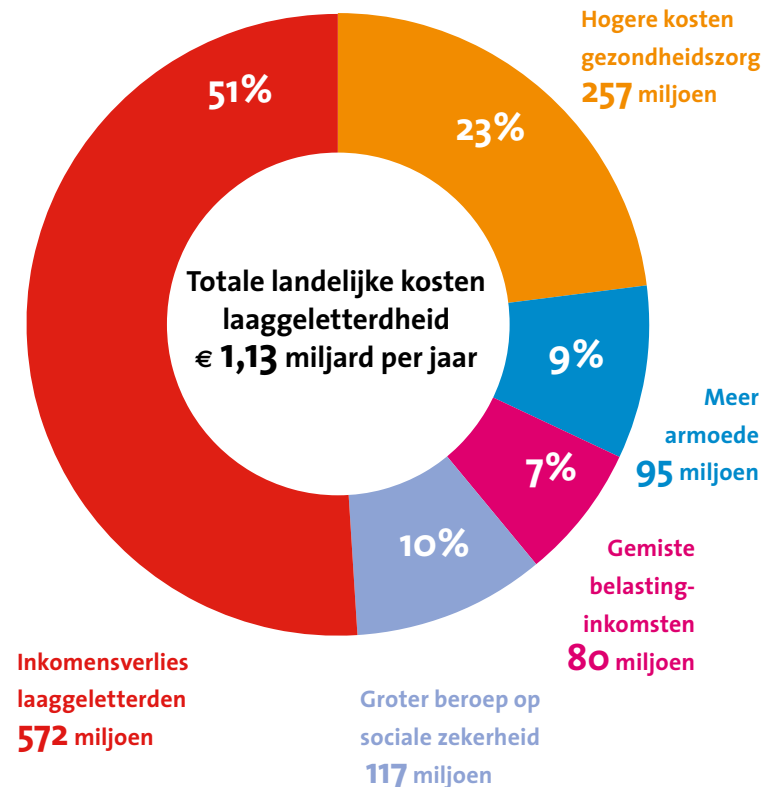
Renswoude - 3x **150 bezoekers**

Training voor inburgeraars

Doorn - 2x **40 deelnemers**

Waarom laaggeletterdheid bestrijden belangrijk is

De activiteiten van het Taalhuis voorkomen laaggeletterdheid en vergroten de participatie aan de maatschappij. Dit verbetert de leefbaarheid en de verbinding tussen mensen. Ook de maatschappelijke kosten van laaggeletterdheid moeten niet onderschat worden.

Bron: Stichting Lezen & Schrijven en PwC

► In het Taalcafé kunnen mensen wekelijks in informele setting oefenen met de Nederlandse taal. Deelname is gratis. Als men aan meer behoefte heeft, voert het Taalhuis intakegesprekken met taalvragers om het taalniveau te bepalen. Vervolgens monitort het Taalhuis het leertraject dat hen is aangeboden. Dit kunnen zowel formele als non-formele taallessen zijn.

▼ Het prentenboek van het jaar 2022 vertaald in het Arabisch, tijdens de Nationale Voorleesdagen gratis op te halen in de bibliotheken. Ook verkrijgbaar in het Turks en het Pools.

▲ 'Renswoude Voor Elkaar' organiseerde verschillende bijeenkomsten in en rondom de bibliotheek. Een groot poffertjesfeest tegen eenzaamheid en twee werkateliers waar het herkennen van eenzaamheid en laaggeletterdheid bespreekbaar werden gemaakt.

◀ In de deelnemende bibliotheken staat een Taalhuiskast, zoals deze in Doorn. Hier kunnen deelnemers van het Taalhuis leerboeken, leesboeken in eenvoudige taal en anderstalige boeken vinden, dit jaar aangevuld met boeken in het Oekraïens.

Bereikte gezinnen

17 gezinnen nemen deel aan de VoorleesExpress, waarvan

5 in Renswoude

12 in Rhenen

12 gezinnen zijn in december gestart met de Digitale VoorleesExpress

10 gezinnen staan klaar om te starten

VoorleesExpress: effectief middel tegen taalachterstand

De VoorleesExpress helpt gezinnen met kinderen die moeite hebben met taal. Twintig weken lang komt een getrainde vrijwilliger bij de gezinnen thuis om te helpen bij het verrijken van de taalomgeving. Zij stellen ouders daarmee in staat om op hun eigen manier de taalontwikkeling van het kind te stimuleren.

Nu ook digitaal

Het nieuwe project, de Digitale VoorleesExpress, is in september gestart. Bij de Digitale VoorleesExpress maken de vrijwilligers, naast het voorlezen, gebruik van een iPad waarop educatieve taalspelletjes gespeeld kunnen worden. De iPad blijft bij het gezin zodat zij, ook als de voorlezer er niet is, kunnen blijven oefenen. In drie maanden tijd is er een poule van 20 vrijwilligers geformeerd, die getraind zijn in het werken met de iPad en manieren van voorlezen. In december zijn de eerste koppelingen tussen gezin en voorlezer gemaakt. Het werven van vrijwilligers en gezinnen is een continu proces, maar gaat voorspoedig. Ook in 2023 zullen er nieuwe koppelingen gemaakt worden.

De Digitale VoorleesExpress: Ouders betrekken bij het voorleesritueel van hun kind en via educatieve spelletjes en taal filmpjes op de iPad leren hoe leuk lezen en taal is.

Wegwijzer in de digitale wereld

In Nederland wonen 4 miljoen digitaal laaggeletterden. De bibliotheek wil dit aantal terugdringen en initieert verschillende projecten om de inwoners van de gemeenten digitale vaardigheden bij te brengen. In bijna elke vestiging van de Bibliotheek Z-O-U-T vindt wekelijks een digitaal inlooppreekuur plaats, waar iedereen kan binnenlopen met vragen over bijvoorbeeld hun telefoon, internet of tablet. Cursussen die de bibliotheek faciliteert, zoals Klik & Tik, helpen met de digitale basisvaardigheden.

Toegang tot de maatschappij

Elke vestiging van de Bibliotheek Z-O-U-T is een IDO, een Informatiepunt Digitale Overheid. Hier kunnen inwoners terecht voor vragen over bijvoorbeeld toeslagen, DigiD, AOW, rijbewijs en zorg. De frontofficemedewerkers zijn getraind om de juiste antwoorden te vinden of door te verwijzen naar juiste websites en instanties. In 2022 hebben zij opnieuw trainingen gevolgd, onder andere op het gebied van privacy. De bibliotheek kan hiermee de toegankelijkheid en bereikbaarheid van overheidsorganisaties enorm vergroten.

Digitale kennis vergroten

Klik & Tik – Computer basiscursus - 32x

160 deelnemers

Inloop Digitale Hulp (wekelijks)

1560 deelnemers

Informatiepunt Digitale Overheid

420 vraagafhandelingen

43% kan beter voor zichzelf zorgen

39% geeft aan weer mee te doen aan de maatschappij

Wegens de grote vraag naar digitale hulp is nu op bijna elke vestiging van de Bibliotheek Z-O-U-T een vrije inloop voor vragen en problemen op dit gebied. Door middel van cursussen en inlopen kan de bibliotheek de zelfredzaamheid van de inwoners vergroten.

Lokaal en divers bereik

Websitebezoekers in 2022

65.180 bezoekers

Bibliotheek Z-O-U-T

Nieuwsbrief **10.749** abonnees

Educatie

Nieuwsbrief **250** abonnees

Cultuurhuizen Heuvelrug

Nieuwsbrief **3.794** abonnees

Cultuurcoach Utrechtse Heuvelrug

Nieuwsbrief **200** abonnees

Bibliotheek Z-O-U-T

Facebook **885** volgers

Cultuurcoach en Cultuurprogrammering UH

Facebook **1349** volgers

Cultuurcoach Wijk bij Duurstede

Facebook **229** volgers

Gluren op de Heuvelrug

Facebook **420** volgers

Bibliotheek Z-O-U-T

Twitter **1134** volgers

Cultuurcoach Utrechtse Heuvelrug

Twitter **361** volgers

Cultuurcoach Wijk bij Duurstede

Twitter **194** volgers

Bibliotheek Z-O-U-T

Instagram **444** volgers

Cultuurcoach Wijk bij Duurstede

Instagram **412** volgers

12 april 2022, 20:00 uur (inloop vanaf 19:30 uur)

Lezing Aleid Truijens

Cultuurhuis Pleiade, Doorn

Door aan te haken bij landelijke campagne-momenten vergroot de bibliotheek ook haar eigen bereik. De Bibliotheek Z-O-U-T brengt boeken en lezen continu onder de aandacht en geeft hier haar eigen twist aan. In het kader van de Boekenweek gaf schrijver Aleid Truijens een lezing over haar boek Leven In Verbeelding.

In de zomervakantie stoppen sommige kinderen met lezen. De campagne Vakantielezen, met onder andere een leespaspoort voor kinderen, voorkomt dat kinderen terugvallen in leesniveau tijdens de zomervakantie.

5 VAN DE 25 BOEKENTIPS

In de fysieke wereld zichtbaar blijven is voor een bibliotheek essentieel. Het liefst waar de regio bij elkaar komt, zoals tijdens het dorpsfeest in Elst.

De Bibliotheek Z-O-U-T is verfrissend en vakkundig in beeld gebracht in vijf video's, die weergeven wat de bibliotheek doet op het gebied van educatie, kunst en cultuur, taal, facilitair en alles wat daarbuiten valt. Bekijk ze hier:

Nieuwsbrief oktober

de Bibliotheek Z-O-U-T

Openingstijden | Agenda | Collectie | (Digi)Taal

GI-GA-GROEN!
KINDER BOEKEN WEEK
5 OKT / M 16 OKT 2022

Ontdek de natuur!
Hoe sterk is een mier? Waarmee ruikt een slang? Hoe diep is de diepste oceaan? Tijdens

Nieuwsbrieven zijn belangrijke kanalen. De Bibliotheek Z-O-U-T focust zich op verschillende thema's en doelgroepen en heeft hiermee een groot bereik.
Hier lees je er alles over >

De Cultuurcoach en Cultuurhuizen Heuvelrug schreven een column in Arte e Cultura, de kunst- en cultuurkrant van de regio. Lokale kranten en huis-aan-huis-bladen blijven geschikt om onder andere de oudere doelgroep te bereiken.

Het huiskamerfestival Gluren op de Heuvelrug promoten bij Regio 90, het radiostation voor de Utrechtse Heuvelrug.

Organisatie van de Bibliotheek Z-O-U-T

Directeur **Mariet Wolterbeek**
Manager Organisatie **Renée Tiemstra**
Controller **Marijke Jonkers**

Personeelsleden	35
Vrijwilligers	240
Vrijwilligers Taalhuis	52

Dit jaarverslag biedt een bijna volledig overzicht van enkele honderden online en fysieke activiteiten die plaatsvonden in of in samenwerking met al onze vestigingen, thuis, elders in de stad, op scholen en in buurthuizen. Deze activiteiten kunnen plaatsvinden, dankzij de eindeloze inzet van onze medewerkers en vrijwilligers voor de lokale gemeenschap. Dank jullie wel voor alles wat er met elkaar weer mogelijk is gemaakt.

Stichting de Bibliotheek Z-O-U-T kent een Raad van Toezicht met de volgende taken:

- toezicht houden op de algemene gang van zaken;
- bestuursbesluiten goedkeuren;
- advies geven;
- de werkgeversrol over het bestuur uitoefenen.

De samenstelling in 2022:

- Walter van Dijk (voorzitter)
- Xandra Gruys
- Ruud Prinsen
- Mark Nijssen
- Lijsbeth de Zee

De Stichting onderschrijft de uitgangspunten van de Code Cultural Governance. De Raad van Toezicht is in 2022 in totaal vijf keer bijeengekomen. Vergaderonderwerpen waren o.a. financiële rapportages, risico-inventarisatie, wijziging in de statuten, de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersoon, de algemene voortgang van de Bibliotheek en personele aangelegenheden.

Tarieven

- 0 t/m 17 jaar: gratis
- 18 t/m 24 jaar: € 25,00
- volwassenen standaardabonnement: € 70,00
- volwassenen klein abonnement: € 42,00
- volwassenen plus abonnement: € 95,00
- digitaal compact abonnement: € 21,00
- digitaal compleet abonnement: € 42,00

tekst: de Bibliotheek Z-O-U-T
vorm: André van Zwieten BNO
druk: drukkerij Den Hoed
2023 de Bibliotheek Z-O-U-T

ontwikkeling · weg